

Martinus

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XVII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

2024. JANUÁR

ÁRA: 300 FT

www.martinus.hu

KILÉPNI A KOMFORTZÓNÁNKBÓL

VÁROSMISSZIÓ INDUL CELLDÖMÖLKÖN

Szent Márton, a hit tanúja

Gondolatok Vincent Jordy toursi érsektől

A Toursi Érsekség és a Szombathelyi Egyházmegye a rendszerváltás óta igyekszik szorosabbra fűzni kapcsolatait. Egyházmegyénkből már két alkalommal is, előbb Konkoly István, később Veres András megyéspüspökök vezetésével zarándokok keltek útra, hogy megismerjék azokat a helyeket, ahol Szent Márton élt, tanított. A tervek szerint így lesz ebben az évben is. Az úti célok között lesz Tours városa is. Felkértük Vincent Jordy toursi érseket, hogy néhány gondolattal irányítsa figyelmünket Szent Mártonra, az ő tetteinek mozgatórugójára, hogy az újesztendőben a mi Krisztus-követésünk is napról napra hitelesebb legyen.

Arra kértek fel, hogy osszam meg gondolataimat Szent Mártonról, aki az önök városában, Szombathelyen született, s akinek az érseki székből most én vagyok az utóda.

Amikor 2020 januárjában Tours-ba, az érseki székhelyre érkeztem, meglepődve fedeztem fel, hogy Szent Márton már Szent Ambrus és Szent Ágoston előtt püspök volt. Ezután ismertem meg az életét, s a belőle kisugárzó „erőt” – ahogyan életrajzírója, Sulpicius Severus írja. Szent Márton szerzetes volt, hittérítő szerzetes, aki később hittérítő püspök lett. Működése a galliai egyházban meghatározó volt, mivel a vidék lakosságát a keresztény hitre térítette.

Mindez joggal hatást gyakorol ránk és azt az érzést kelti, hogy Szent Márton kissé megfoghatatlan történelmi személy. Amikor azonban a róla rendelkezésre álló forrásokat tanulmányozzuk, a keresztény élet példája bontakozik ki belőlük, mely inspiráló lehet számunkra.

Szent Márton mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a keresztény élet egy út, egy „folyamat”, ahogy Ferenc pápa mondja. Napjaink társadalmá nagy változásokon megy keresztül. Szent Márton életútja is azt mutatja meg, hogy Krisztus követésének szakaszai vannak, s változásokon és váratlan eseményeken keresztül megy végbe. Ahogy évszázadokkal később írja Páli Szent Vince: „Az események a tanítóink.” Szent Márton először családja ellenállásába ütközik, hogy felvegye a keresztény hitet.

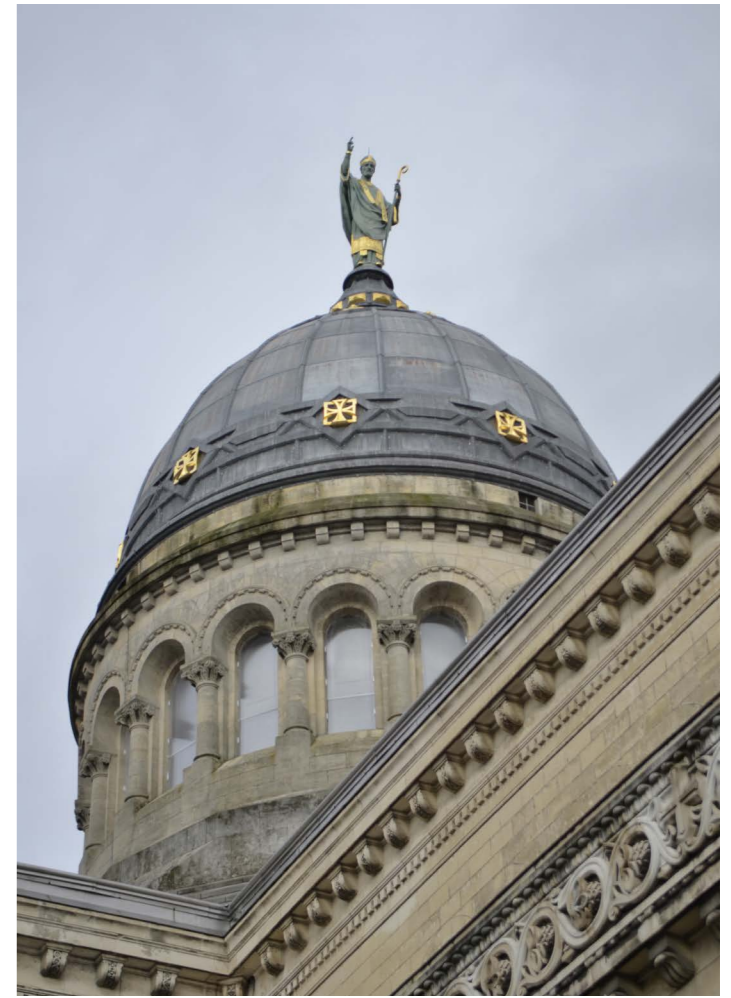
Aztán Amiens mellett találkozik egy szegény emberrel, s rájön, hogy Krisztus ebben a szegényben van jelen. Meghatározó volt számára a Poitiers-ben élő Szent Hilárius-szal való találkozása, aki segített neki megszereznie a hitét. Később Tours népe a püspöki székbe ülteti. Szent Márton tehát arra tanít bennünket, hogy Isten a történelemben és a mi élettörténetünkben is cselekszik, s nekünk a hit szemével kell életünk eseményeire tekintenünk, hogy felismerjük bennük Isten akaratát, és hogy válaszoljunk rájuk.

Szent Márton egy másik dolgot is világossá tesz számunkra. Még ha változó világban is élünk – amelyben egyébként ő is élt korának egyháza és a császárság közötti feszültségek miatt –, életünket biztos és stabil alapra építhetjük, mégpedig a Jézus Krisztussal való kapcsolatunkra. A Szent Márton életét összefoglaló esemény is a Jézussal való találkozás. Ferenc pápa XVI. Benedek pápa szavait kölcsönvéve ezt írja az Evangélii Gaudium c. apostoli buzdításában: „A keresztény lét nem egy erkölcsi döntéssel vagy egy kiváló gondolattal veszi kezdetét, hanem egy eseménnyel, egy Személlyel való találkozással, aki az életnek új távlatot ad, s ez által megszabja döntő irányát is.” Szent Márton kamasz- és ifjúkorában már ismerte Jézust és a keresztényeket, akikről sokat hallott Róla. Ezért akart megkeresztelkedni.

Ám élete fordulópontja az amiens-i esemény, amikor Jézussal egy szegény képében találkozik. Élete ettől az alaptapasztalattól kezdve változik meg. Úgy dönt, hogy elhagyja a hadsereget, s mielőtt lehetővé válik számára, csatlakozik Szent Hilárius iskolájához, ahol igyekszik elmélyíteni a hitét. Szent Hilárius mellett tanulja meg hitét táplálni, Isten szava olvasása és a hitről való elmélkedés közben. Ugyancsak Szent Hilárius mellett tanul meg imádkozni és bensőséges kapcsolatot kialakítani Krisztussal.

Szent Márton arra tanít bennünket, hogy életünk változásai közepette is meg kell találnunk azt a biztos alapot, amely Isten Igéjével táplál és az imádságban Krisztusból él.

Szent Márton, aki rátalál Istenre és támaszát Krisztusban leli meg, tanúságot tesz és hithirdető lesz. Szent Márton természetesen a miénktől eltérő történelmi körülmények között élt. Nem ismerte a szekularizációt és az ateizmust, mely napjaink nyugati társadalmára nyomja rá bélyegét. De ahogy Ferenc pápa hangsúlyozza az Evangélii Gaudium-ban: „Az evangélium öröme tölti be mindazok szívét és életét, akik találkoznak Jézussal”, s ezt az örömet nem tarthatjuk meg magunknak. Szent Márton ezért akarja megosztani szüleivel azt az örömet, melyet Krisztus megtalálása jelent számára. Ezért lesz hittérítő szerzetesként és püspökként. Tudja, hogy Jézus ismerete megváltoztatja és megvilágítja az életet, ezért nem tudja azt önző módon magának megtartani. Még évszázadok távlatából is arra emlékeztet bennünket, hogy a hit nemcsak a miénk, hanem arra való, hogy megosszuk. Szent Márton azonban főként arra emlékeztet bennünket, hogy az evangélium terjesztésének legjobb módja a szeretetből történő tanúságtétel. Ezt tette Amiens kapujánál egy szegénnyel. Ez teszi őt napjainkban is a hit tanújává.

- 1. Szent Márton tehát arra tanít bennünket, hogy Isten a történelemben és a mi élettörténetünkben is cselekszik, s nekünk a hit szemével kell életünk eseményeire tekintenünk, hogy felismerjük bennük Isten akaratát, és hogy válaszoljunk rájuk.**
- 2. Szent Márton arra tanít bennünket, hogy életünk változásai közepette is meg kell találnunk azt a biztos alapot, amely Isten Igéjével táplál és az imádságban Krisztusból él.**
- 3. Szent Márton azonban főként arra emlékeztet bennünket, hogy az evangélium terjesztésének legjobb módja a szeretetből történő tanúságtétel.**

Fotók: Tours-i Érsekség

Ökumenikus imahét 2024

Az idei évben január 21-28. között gyűlnek össze a keresztény felekezetek hívei, hogy imádkozzanak a Krisztus-hívők egységéért. Az egyházmegyénkben tartott imaalkalmakról részletes tájékoztatást egyházmegyénk honlapján olvashatnak: www.martinus.hu. Valamint kövessék facebook oldalunkat: www.facebook.com/szombathelyiegyhazmegye.

A nagy jéghegyek igen gyakran széllal szemben úsznak

A 2022-es népszámlálás üzenete

A 2022-es népszámlálás adatai szerint Magyarország lakosságának 39%-a nem kívánt válaszolni a vallásossággal kapcsolatos kérdésre (amelynek megválaszolása nem volt kötelező), a magukat nem vallásosnak tartók aránya 16% volt (ez az arány 2011-ben még 18 % volt), a vallásosság kérdésre pozitív választ adók aránya pedig 43% volt. Az adatok a vallásosság gyengülését jelzik, ahogyan ez még nagyobb mértékben megfigyelhető Nyugat Európában is.

Talán érdemes megjegyezni, hogy jelentős eltérés van az egyes vármegyék között. Zala és Vas vármegyében a legmagasabb a katolikusok aránya (49% és 48%). Az összes keresztények aránya a legmagasabb Szabolcs vármegyében (59%), ez után következik Vas vármegye (57%) majd Zala (53%). A népszámláláson magukat kereszténynek vallók aránya a legkisebb Budapesten (35%), valamint Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében (34-34%). A nagyvárosokban kisebb a vallásosok aránya, mint vidéken (Budapest: 35%; megyei jogú városok: 40%; vidék: 47%). Úgy gondolom, megnyilvánul ebben valami a vidéki ember bölcsességéből, természetközelibb, közösségibb gondolkodásából. Iskolai végzettség szerint nincsnek lényeges különbségek a vallásosság terén (8 osztálynál kevesebb rendelkezők között a keresztények aránya: 44%; 8. osztályt végzettek: 48%; szakmával rendelkezők: 44%; érettségizettek: 42%; diplomások: 46%).

Ezek a számok kell, hogy önvizsgálatra indítsanak minden keresztényt, minden egyházat. Az európai, és benne a magyar kereszténységnek megtérésre, megújulásra van szüksége. Szükségünk lenne hiteles lelkipásztorokra, egyházi vezetőkre és hitoktatókra, mai szentekre és misztikusokra, Istenben élő emberekre, hitben és szeretetben élő családokra, élő közösségekre, a szegények és rászorulókkal sokkal nagylelkűbb segítésére, hiteles, életerős, bibliai igehirdetésre, az imádság szellemének újrafelfedezésére és meg sorolhatnánk.

Ugyanakkor fontos azt is látnunk, hogy a Földünk lakossága egyáltalán nem távolodik a vallásosságtól, ellenkezőleg, a vallásos emberek aránya a Föld teljes lakosságához képest folyamatosan nő. Kelet Ázsiában 1970-ben kb. 11 millió keresztény volt (ez a régió lakosságának 1,2%-a volt akkor), 2020-ban 171 millió (a régió 11%-a). Afrikában 1910-ben kb. 12 millió keresztény volt (a kontinens lakosságának 9%-a), 2020-ban 630 millió (a kontinens lakosságának 49%-a).¹ Kínában becslések szerint vasárnaponként többen vesznek részt keresztény istentiszteleten vagy Szentmisén, mint egész Nyugat-Európában összesen.² A Föld lakosságának jelenleg kb. 16%-a tartja magát teljesen vallástalanoknak. Ez az arány folyamatosan csökken. Becslések szerint 40 év múlva kb. 13% lesz.³

Az emberiség „javíthatatlanul” vallásos. Vallásos, mert ezt diktálja a feje és a szíve is. Ezt diktálja az emberi értelem, mert a legtöbb ember sejti, tudja, hogy ennek a hatalmas, értelemmel, étellel, bölcsességgel és szépséggel teli univerzumnak kell hogy legyen elcsúszás oka. És ezt diktálja a szívünk is, hiszen akkor, amikor új élet születik, amikor valaki nagyon szeret, amikor hallja és érzi a lelkiismerete hangját, a jó parancsát, amikor valami nagyon szépet lát vagy hall, vagy amikor megérinti a halál szent közelsége és az, ami a halál titokzatos kapuján túl van, akkor az ember szinte kézzelfoghatóan érzi, tapasztalja, hogy ez a világ és az élet nem csak annyi, amit megszámolhatunk vagy megfoghatunk, hogy az élet valami sokkal nagyobb titok.

A vallásosság nem csökken, hanem növekszik az emberiség körében. Egyrészt azért, mert nagyon sok a felnőtt megtérés. Nem is a laza, liberális egyházakba lépnek be az újonnan megtérők, hanem azokba, ahol komolyan veszik a hit tanítását és a hit szerinti életet is.

Másrészt azért is van egyre több hívő ember a Földön, mert a vallásos embereknek általában jóval több gyermekük születik, mint a vallástalanoknak. Ez így van a legszegényebb néprétegek között, a középosztály körében és a jómódúak között is.

Természetesen nem vagyunk számok és statisztikák rabjai. A 2022-es népszámlálás adatai mögött is sokminden rejtőzhet. Sokan talán politikai állásfoglalást is akartak jelezni, amikor nem válaszoltak a vallással kapcsolatos kérdésre (hogy ne legyen meg az 50 %). Mások talán féltek attól, hogy ez az érzékeny adat – a megígért anonimitás ellenére – mégiscsak illetéktelenek kezébe kerül. Nem vagyunk számok rabjai. A Pithagórasz tétel akkor is igaz, ha sokan nem ismerik. Mozart Requiem című műve akkor is gyönyörű, ha manapság kevesen rajonganak a komolyzenéért. Ha valaki úgy gondolja, hogy Bach muzsikája nem szép, ott a hiba nem Bach muzsikájában van, hanem az illetőben. A számok azonban valamit mégiscsak elárulnak az európai korszellemről, és arról, hogy hogyan kell ehhez a korszellemhez hozzáállnunk.

Az Északi-tengeren a hatalmas jéghegyek igen gyakran nagyon erős szelekkel szemben úsznak. A jéghegyek nagy része ugyanis a tengerben van, nagy és erős tengeri áramlatok hajtják őket sokszor a szelekkel szemben. Nekünk, mai európai keresztényeknek, meg kell tanulnunk széllal szemben úszni. A kissé dekadens európai kultúrával szemben, az emberiség nagyobbik és bölcsőbbik részével együtt a hit és a szeretet sodrása mentén. Akkor tudjuk ezt megtenni, ha nem a felszíni benyomások alapján élünk, ha az életünknek van mélysége.

Dr. Székely János megyéspüspök

Imádkozni, böjtölni, és el nem csüggedni, mert „Krisztus szeretete sürget minket!”

Szeptember végén jelent meg a 2022-es népszámlálás vallási kérdésekre adott válaszainak értékelése. Az eredményeikről, a tanulságokról, teendőkről Fekete Szabolcs Benedek segédpüspökkel beszélgettünk.

A népszámlálás vallási kérdésekre adott válaszainak egyik megállapítása, hogy a magukat katolikusnak vallók aránya a korábbi népszámláláshoz képest közel felére csökkent. Mit szolt, amikor ezt megtudta?

Annyit hadd pontosítsak, hogy 11 évvel ezelőtt sajnos már csak 3,9 millióan vallották magukat katolikusnak, és azóta eltűnt ebből csaknem 1 millió ember. Ezek tények, amelyekkel jobb szembesülni, semmint homokba dugni a fejünket... Ami személy szerint engem meglepett, hogy a lakosság 40%-a erre a kérdésre nem kívánt válaszolni. Ha túlzó akarok lenni, akkor a magyar ember majdnem fele közömbös érzülettel viseltetik a vallás, egyház, Isten témákban. No és ez az, ami elszomorít... a langyos víz. Idézve a Szentírás utolsó könyvéből: „De mivel langyos vagy, se hideg, se meleg, kivetlek a számból.” (Jel,3,17) A langyossal, az érdektelennel, a „nemtörődivel” nem tudok, és nem tudunk mit kezdeni. Az ellenféllel lehet érvelni, vitázni, sőt, kompromisszumra jutni, de a közömbössel... Az egészben az a jó, hogy szembesülhettünk a valósággal!

Ön szerint mi az oka ennek a drámai csökkenésnek?

Sok összetevős! Bent van a nyugati kultúra sodra, a megélt vallásosság hitelessége és hiteltelensége, a „jó világ”, amiben élünk, és nyilván a politika is mindent átszól... és bent van a „bárányok és pásztoraik” labirintus-vándorlása. A nagyítót a közvélemény és a média nem a hiteles papokra, példaértékű egyházközösségekre teszi rá, hanem fókuszál a botrányokra, legyen az akár anyagi, akár erkölcsi. A bevádolt papokról zeng a sajtó, de hány híryanag jelent meg a rehabilitáltakról?!

Amik bosszúhadjárat áldozatai... az már nem hír, és nyilván nem is marad meg a közvélemény tudatában.

Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspök szerint a politika és az egyház kapcsolata is rányomja bélyegét az egyház megítélésére. És ennek negatív felhangja van, mert úgy tűnik mint-ha a támogatásért cserébe az egyház szemet hunyna a politikai közösségek sokszor nem éppen keresztény magatartása, döntései felett. Ugyanakkor éppen az elmúlt évtizedekben kapott támogatásoknak köszönhetően pl. megújultak számos épületünk, épültek iskolák, óvodák, lehetővé váltak nagyszerű elképzelések megvalósításai. Hogy tud független lenni az egyház? A francia példa lehetne az új út, ahol az egyház kevesebb vagy semmilyen támogatást sem kap az államtól, így a tagoknak kell gondoskodniuk mindenről, megoldani a felmerülő problémákat, cserébe szabadabb lehet a véleménynyilvánítás, hitelesebb az evangélium hirdetése?

Az úgynevezett francia modelltől ódzkodnék... a „nagynak” kikiáltott francia forradalom rengeteget ártott az egyháznak, elég, ha Szent Márton meggyalázott sírjára és szétszórt ereklyéire gondolunk. Létezik egy egészséges középút. Nagy hálával és nagyrabecsüléssel kell tekintünk minden olyan adományra, ami érdek nélküli. Apró falvaink, elszegényedett plébániáink önerejükől soha nem lettek volna arra képesek, hogy részben, vagy esetenként egészben egy-egy templom megújuljon. Rengeteg segítséget kaptunk, és ennek örülni kell! Hogy ehhez helyenként érdek is fűződik?! Ha önző érdek, akkor az bűn! És nevén kell nevezni a dolgokat.

Ebben az esetben nem hallgathatunk, még ha hátrány is ér minket. A szólásszabadság igenis él Magyarországon, még ha az eltorzított nyugati média mást is hirdet. Bármelyik püspök, pap vagy hívő nyugodtan elmondhatja véleményét és kritikáját. De összességében nem szabad negatív következtetéseket levonnunk amiatt, hogy viszonylag jó kapcsolatot építettünk ki a kormányzattal, hiszen sok esetben a segítő és jó szándék dominál. És ha már itt tartunk... Mindenki előtt köztudomású, hogy a püspöki székváros vezetése baloldali többségű, de itt is törekszünk a kölcsönös, jó együttműködésre. Úgy gondolom, hogy ez a normális, nem pedig a gyűlölködés és a feszültségek szítása.

Dr. Székely János megyéspüspök lapunkban is olvasható írásában úgy fogalmazott, hogy ez az adatsor elgondolkodásra és megtérésre, megújulásra kell, hogy sarkallja a hazai kereszténységet. Ön szerint hogyan és mit kellene jobban, másként tennünk, mint ahogy eddig tettük?

Sokat gondolkozok ezen... Itt volt/van a covid, sok családot és közösséget megtört, mégsem lett belőle Istenhez fordulás... aztán jött a háború, de immunissá váltunk, pedig itt a szomszédban tört ki... aztán itt van az izraeli-palesztin konfliktus, ami milyen messze van, ugye?! Pedig egy vallásháború készülődik, az arab világ és a keresztény-zsidó világ között... Hogy mit kell tennünk?! Imádkozni, böjtölni, és el nem csüggedni, mert „Krisztus szeretete sürget minket!” (2Kor 5, 14)

Fogadj örökbe egy papot!

A Szombathelyi Egyházmegyében 2022 decemberében hívői kezdeményezésre közös imába kezdünk papjainkért. Az imában való elköteleződés egy évre szól. 2024-ben is szeretnénk folytatni az imádságot, ezért 2023. december 16-án, Boldog Brenner János egyházmegyei ünnepén újraindítottuk kezdeményezésünket.

A kezdeményezéshez később is tudnak csatlakozni mindazok, akik szívesen vállalják, hogy egy éven át mindennap imádkoznak papjainkért.

A Pásztorális Iroda fogadja a jelentkezőket, akiknek postai úton juttatjuk el a véletlenszerűen kiválasztott atya nevét, akit a következő évre imáikba ajánlunk.

További információ és jelentkezés a Pásztorális Iroda elérhetőségein:

pasztoralis@martinus.hu; 94/513-198; Szombathelyi Egyházmegye 9701 Szombathely, Pf. 41.

1 Christianity in its Global Context 1970-2020; www.gordonconwell.edu/ockenga/research/documents/Christianityinitsglobalcontext.pdf, p. 36. 22.

2 Noll, Mark A., From Every Tribe and Nation (2014) p. 130.

3 Kaufmann, Eric, Shall the Religious Inherit the World? Demography and Politics in the Twenty-First Century (London 2010) p. 1-45.

Az olvadt jég hátán is tudni kell élni!

30 éve szentelték pappá, és 20 éve jött haza második Koszovói küldetéséből. Dönthetett volna úgy is, hogy nem vállalja el a tábori lelkészi szolgálatot, de egy újmisést ne válogasson! Nem volt könnyű a katonai lelkészek dolga a 90-es évek elején, de élete egyik legszebb időszakaként emlékszik vissza rá. Ferenc pápával együtt vallja: az evangéliumot nem lehet savanyú képpel hirdetni. Ezekről, valamint a pristina-i karácsonyokról is beszélgettünk Haller László toronyi plébánossal, korábbi tábori lelkésszel, őrnaggyal.

Mennyire volt váratlan felkérés, hogy a felszentelés után te katonai lelkész legyél?

Váratlan is volt meg nem is, ugyanis 1994-ben alakult újjá a tábori lelkészi szolgálat, és a kispapok, illetve még a papok közül is sokan cukkoltak azzal, hogy biztos majd én leszek a tábori lelkész, ugyanis a katonai szolgálatom után még két év további szolgálatot vállaltam egy budapesti laktanyában. Tehát tudta mindenki rólam, hogy én egy kicsit többet voltam katona, három és fél évet voltam összesen.

Mi volt az oka a plusz két évnek?

Összetett a válasz. Ami az én életemet részben megváltoztatta, az egy levél volt az MHSZ-től (Magyar Honvédelmi Szövetség) 1984-ben; lehetőséget adtak, hogy a bevonulás előtt kiképeznek géptávirásznak, vagy mai szóhasználatmal gépiprónak. Én éltem ezzel a lehetőséggel, sőt egy Erika írógépen elég sokat gyakoroltam is. Aztán a bevonulásom után fél évvel egy véletlen folytán, amikor a parancsnoki épületben takarítottunk, megláttam egy írógépet. És, mint a kántor, aki orgonát lát és egyből leül játszani, úgy én is leültem a gép elé és elkezdtem pötyögni rajta. Ebben az irodában volt egy idősebb katona, aki látta ezt és azt mondta, hogy ő most le fog szerelni és a helyére kell egy gépipró, így én lettem az. Aztán, amikor másfél év múlva le kellett volna szerelnem, aláírtam két év további szolgálatot, közben leérettsgiztem és már motoszka bennem a papi hivatás vágya.

Tehát a papi hivatás a honvédségnél erősödött meg benned?

Bármilyen furcsa, igen! Ott, abban az ateista környezetben!

Térjünk vissza a tábori lelkészi kinevezésedre. A felszentelésed után egyből felkért vagy utasított erre Konkoly István akkori megyéspüspök?

Utasítani egyáltalán nem utasított. Volt egy olyan szokása, hogy néha ki-kibeszélt a szövegből. És amikor a szentelési próbát tartottuk a Székesegyházban, egyszer csak azt mondta, hogy nem

tudja, kit küldjön tábori lelkészi szolgálatra, pedig a nuncius már kérte tőle a nevet. Erre az akkori irodaigazgató, Márfi Gyula azt mondta: „Itt a Haller Laci, úgymis volt katona.” Erre Konkoly püspök úr annyit mondott: „Újmisést nem adok!” Aztán három hét múlva felhívott és azt mondta, mégis el kellene mennem, mert akiket eddig felkért idősebb papok, senki nem vállalata. Én meg úgy voltam vele, egy újmisést ne válogasson!

Szívesen mentél?

Szívesen mentem, de nagy bizonytalanság volt bennem. Sok volt a kérdés. Akkor kezdett a Horn-kormány, nem lehetett tudni, hogy a lelkészeknek lesz-e tisztai rendfokozata, ki fogja fizetni a szolgálatot, hol fognak lakni a lelkészek? Tulajdonképpen a semmibe ugrottam bele!

Volt benned félelem?

Volt, persze! Meg az ismerőseim közül sokan azt kérdezték, hogy ezért tanultam ennyit, hogy most a katonák közé menjek?

Dolgozott benned megfelelési kényszer?

Amikor belevágtam, nem tudtam mire számítsak, nyilván senki sem tudta, mi vár ott majd rám. 40 évig ez a szolgálat szüneteltetve volt. Ladocsi püspök úr, aki az első tábori püspök volt '94 augusztusában felkeresett és akkor ő elmondta, hogy Győrbe helyez. Ennek én nagyon örültem, mert ott tanultam öt évet és talán jobban ismertem a győri papokat, mint a szombathelyieket, és a várost is nagyon megszerettem. Akkor úgy éreztem, hogy jól döntöttem.

Azt mondtad, sok volt a kérdés a szolgálattal kapcsolatban.

Mi erősített még meg abban, hogy jól döntöttél?

Mi voltunk az első kapavágók! Ami erőt adott, hogy tudtam, én többet voltam katona, mint bármelyik másik pap. Úgy éreztem, engem itt semmi meglepetés nem érhet, hát én három és fél évig benne voltam a rendszerben. Ezenkívül nekem a dédapám, meg a nagyapám is katona volt, valahogy nekem ez az egyéniségemhez a mai napig hozzátartozik. Szóval nem bántam meg, hogy elvállaltam, sokrétű, más szolgálat, mint egy plébániai szolgálat. Életem egyik legszebb időszaka volt.

Mit értesz az alatt, hogy sokrétű?

Kétszer voltam Koszovóban, jártam Koppenhágában, Washingtonban, katonai lelkészi konferencián. Voltam lourdes-i zarándoklaton katonákkal, aztán Rómában kétszer is Kapisztrán Szent János ünnepén. Öt évig börtönlelkész is voltam.

Kétszer voltál misszióban. Mindkétszer Koszovóban. Ide önálló elhatározásból mentél vagy parancsot teljesítettél?

Az első alkalommal, 2001-ben küldtek, az parancsra ment. 2004-ben már én jelentkeztem. Egyik alkalommal sem volt tolongás, amikor jelentkezni kellett. 2004-ben már Szombathelyen voltam, amikor kiderült, hogy bezár a laktanya, olyan nagy érdemi munkát már nem lehetett végezni és mivel nagyon senki sem akart menni, úgy döntöttem, hogy még egyszer kimegyek.

Milyen érzésekkel, élményekkel jöttél haza? Volt különbség a két misszió között?

Az első pocsék volt! Nem mondom, hogy nem volt eredményes, de ott volt valami frusztráció és ennek ellenére, vagy pont emiatt volt bennem valami bizonyítás. Ez is motivált, hogy még egyszer ki kell mennem. A második jobban is sikerült! Az elsőnél kicsit úgy éreztem, hogy egyfajta megtúrt személy vagyok, de 2004-ben már nagyobb respektje volt a tábori lelkésznek. Mindkét alkalommal debreceni dandárral voltam.

Mik voltak a feladataid?

A legfontosabb, hogy minden vasárnap miséztem nekik. Nagyjából 200 fő volt a magyar kontingens, ennek nagyjából a 15-20%-a járt szentmisére. Emellett indítottam kurzusokat, a szentségek felvételére. Kiplakátoltam a táborban, hogy aki szeretne megkeresztelkedni vagy elmaradt neki az első szentáldozás vagy bérmálkozni akar, annak a kápolnában heti rendszerességgel tartok foglalkozást. Körülbelül 15-20 fő járt ezekre az alkalmakra.

Mennyire érezted magad biztonságban?

Egy Afganisztánhoz nem lehet hasonlítani, tehát lövöldözések nem voltak. A tábort elhagyni nem lehetett, vagy csak nagyon nyomós érvel. 2001-ben kvázi fogoly voltam. 2004-ben már egy kicsit lazábban voltunk, akkor már többet tudtam kimozdulni, meg akkor már volt tapasztalatom is. Valamint akkori parancsnokom megbízott, hogy heti két alkalommal a 80 km-rel távolabb lévő katonai kórházba, Prizrenbe én kísérem el a beteg katonákat.

Ezek az alkalmakon viseltél fegyvert?

Rendszeresített fegyvere a tábori lelkészeknek nincs, önvédelmi fegyverem volt. Nagyon szigorú szabályai vannak a tábor elhagyásának, e nélkül például nem lehetett volna. Ezt egyébként ellenőrizték is, az olasz tábori csendőrség hatáskörébe tartozott ez a feladat. De használnom nem kellett.

Mennyiben változtatott ez az időszak a személyiségeden vagy a világlátásodon?

Igazából nem kellett beutaznom a világot, hiszen itt, Koszovóban voltak szinte a világ összes tájáról. Sok emberrel megismerkedtem, sokat beszélgettem velük. A hitemet mondjuk megerősítette! Voltak úgynevezett lelkészi találkozók, hiszen több mint 40 tábori lelkész teljesített egyszerre szolgálatot és mi, katolikusok kisebbségben voltunk. Többségben talán a protestánsok voltak. Még szaunáztunk is együtt a finn táborban egy alkalommal. Olyan nagy változásokat nem okozott bennem, tettem a feladatomat.

Van olyan emléked, amire nagyon szívesen emlékszel?

Hosszasan lehetne sorolni az élményeket, de a karácsony mindkét alkalommal nagyon szép volt. Ilyenkor nemcsak a táborból jöttek, hanem működött kint egy labor is, aztán voltak kint rendőrök is, szóval sokan összegyűltünk. Ugye a szentmiséken én voltam a kántor is, tehát az oltár mellett ott volt a szintetizátor és először eljátszottam az éneket, majd utána elvégeztem a papi feladataimat és vissza. Tehát egy gázsiért két beosztást láttam el! Aztán 2001-ben a karácsonyi vacsorára három ütemben tudott beülni a magyar kontingens, mert akkora volt csak a hely, így háromszor kellett elmondanom a karácsonyi beszédet, és háromszor ettem a halászléből meg a rántott halból. De nagyon szívesen emlékszem az egyik katonára, aki miután hazatért, a felesége azt mondta nekem: „László atya, te nekem egy másik férjet küldtél haza Koszovóból.” Tudniillik ez a katona a kint tartózkodása alatt bérmálkozott meg, és hazatérte óta rendszeresen jár a családjával együtt misére.

Aztán őrnagyi rangban leszereltél és visszatértél a Szombathelyi Egyházmegyébe.

Pedig nem akartam. Mármint visszajönni igen, csak nem a Szombathelyibe, hanem a Győrbe. Úgy éreztem, ott van a helyem, ott vannak a barátaim, oda húzott vissza a szívem, ezért kértem Veres András püspök urat, hogy engedjen el, ám ő nem engedett. Ez akkor rosszul esett, ma már talán örülök is neki, hogy így tett. De ha mai napig visszamegyek Győrbe, sokan emlékeznek rám, sokszor vissza is hívnak esketni, keresztelni, temetni. Ez azért jól esik, jó visszajelzés, hogy akkor csak jól csináltam a dolgomat. Ez jó visszaigazolás!

A tábori lelkészi szolgálatodra így visszatekintve, csinálnál valamit másként?

Talán egy kicsit bátrabb lennék! Az elején körülbelül 15 tábori lelkész volt az országban, havonta találkoztunk egymással, ott tudtunk tapasztalatot cserélni, de igazából magányos farkasok voltunk. Szóval lehettem volna bátrabb, nagyon kis lépésekkel haladtam, haladtunk.

20 éve tértél haza a második koszovói missziódból, erről beszélgettünk eddig, de 2024 egy másik esemény miatt is fontos számodra, hiszen idén lesz 30 éve, hogy pappá szentelt az interjú elején már megemlített Konkoly István püspök atya. A papi pályafutásod egyik nagyon fontos eleme a „risus paschalis”, az „Osterlachen” avagy a „húsvéti nevetés”.

Savanyú képpel az evangéliumot nem lehet továbbadni, ebben Ferenc pápa is megerősített. Nekem a baráti társaságomban is olyan papok vannak elsősorban, akik ezt vallják. Egyébként a nagybátyám volt ilyen humoros, talán gyermekként meg is fogalmaztam, hogy olyan akarok lenni, mint ő. De tábori lelkészként nagyon sokszor volt szükség a humorra, voltak azért olyan pillanatok, amikor azt mondtam, hogy ezt abba kellene hagyni. Azt szoktam mondani, hogy a Szombathelyi Egyházmegye papjai a jég hátán is megélnék, a toronyi plébános (most az vagyok) az olvadt jég hátán is megél.

Humor nélkül az eddigi életemet bizony nehezen bírtam volna ki.

Pezenhófer György

„Utadat, Uram, mutasd meg nekem, taníts meg ösvényeidre.” (Zsolt 25,4)

Megszólított ez a zsoltárvers az egyik napközi imaórában. Épp rohantam, hogy odaérjek a közös imádságra, közben már végigfutott a fejemben, hogy milyen jól fog esni az ebéd, és felelevenítettem, hogy kiket kell szándékként odavinnem szívemben Isten elé. De ezután a vers után elfelejtettem minden eddigi gondolatomat, feladatomat. Megragadott, magával vitt, kinyitott egy teret akkor ott, a kápolna egyik padjában. Egyfajta mély vágyat éreztem arra, hogy mindent lerakjak, otthagyjak, és csak egy dolgot fontolgassak szívemben: milyen ösvényen járjak, hogy Isten közelébe lehessenek. Henri Nouwen holland atya is valami hasonlót fogalmaz meg egyik művében; szerinte az imádság új ösvényekre vezet minket, ahol új dallamokat hallhatunk meg a csendben, ahol az életünk imádsággá válik.

Mindannyian szeretjük, ha azt érezzük, hogy szeretve vagyunk. Egy egyszerű emberi vágy, amely által megtapasztalhatjuk, hogy sokaknak értékesek vagyunk, hogy törődnek velünk, időt töltenek velünk, vagy néha-néha még ajándékot is kapunk.

Ezt megtapasztalhatjuk az imádságban is. Isten

nem fordít hátat nekünk, nem kapcsol ki, hogy most lejárt a munkaideje, nem vehető bérbe, hogy most csak az enyém, és mással nem foglalkozik. Sőt, sokszor még Ő nyit számunkra ösvényt a gondviselésben, a mi életünkben, hogy könnyebben odataláljunk. Azt írja a János levél, hogy Isten a szeretet. Amikor találkozunk Vele az imádságban, akkor így találkozunk önmagával a Szeretettel.

Az imádságban egy másik személy felé, Isten felé fordulunk. Ő jelen van abban a térben, abban a pillanatban, abban a szituációban. Emberi érzékelésünk általános eszközeivel nem ismerhető fel. Nem látjuk, nem halljuk, de ott van, rejtőzködik a természetben, az Eucharishtiában, az Igében. Valóban Isten van jelen, valóban az Ő jelenlétében vagyunk. Az imádság szeretet, amely által megismerhetjük Istent. Felismerhetjük az Ő szépségét és jóságát, az Ő irgalmát, a végtelen szeretetét. Engednünk kell a Szeretetnek, hogy formáljon minket napról napra.

Sokszor panaszkodunk, hogy nem volt időnk imádkozni, hogy nem csináltunk meg valamit az imádságban. Az imádság nem arról szól, hogy mi mit csinálunk és mit nem csinálunk. Az imádság lényege az, amit Isten tesz.

Nem saját elhatározásaink, a mi céljaink, az, ahogy mi teszünk valamit. A lényeg Isten, és az Ő cselekvő szándéka. Ahogy Ő cselekszik a mi életünkben, ahogy megszólít bennünket, ahogy hív minket. Az imádság lényege az, ahogy Ő szeretetben adja önmagát nekünk.

Ha szemléltetni szeretnénk ezt, akkor úgy kell elképzelnünk, mint ahogy lezajlott Péter vízen járása a Genezáreti tavon. Jézus hívta meg őt arra, hogy kilépjen a bárkából, a Benne való hit által volt képes Péter a vízen járni mindaddig, amíg megmaradt a teljes hit. Péter belépett abba a térbe, ahol léptei már nem a saját akarata szerint történtek. Teret adott Istennek, részesedett az Ő szeretetéből. Az eszköz, amely segítségére volt Péternek, és segítségünkre van nekünk is felfedezni Istent, nem más, mint a hit és a szeretet. Ezáltal válik Isten „láthatóvá” számunkra, így lesz „hallható” hangja és „érezhető” közelsége.

Az imádságban teret adunk Istennek, hogy belépjen életünkbe. Mi pedig keressük ezt a jelenlétet, ahogy Isten ott van, és egyre beljebb, az Ő mélységébe invitál minket.

Van, hogy elég egy sor a Szentírásból, vagy egy találkozás a szomszédoddal, ami által megtapasztalhatjuk Isten közelségét. Vagy akár az a csend, amikor egy jó barátunkkal egymás mellé leülünk, nem szól, én sem szólok, de ott van, ott vagyok. Egy éltető csendben találjuk magunkat, ahol történik valami a szavakon túl.

Ezeket az ösvényeket szeretnénk bejárni az elkövetkezendő időszakban, ahol a különböző imádságok ösvényeit ismernénk meg mélyebben, hónapról hónapra. Milyen ösvényt találhatunk a rózsafüzér és a szemlélődő imádság által? Milyen szempontok segíthetnek bennünket a nap végi visszatekintésben? Ezekre a kérdésekre keressük együtt a választ!

Az imádságban teret adunk Istennek, hogy belépjen életünkbe. Mi pedig keressük ezt a jelenlétet...

Megkezdődött Coreth Mária Terézia boldoggá avatási eljárásának egyházmegyei szakasza

2023. november 10-én, Szent Márton ünnepi szentmisén jelentette be Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök, hogy megkezdődik Coreth Mária Terézia boldoggá avatási eljárásának egyházmegyei szakasza. A történelmi bizottság már meg is tartotta első ülését. A témával részletesen foglalkozunk havilapunk februári számában.

Kilépni a komfortzónánkból – Városmisszió indul Celldömölkön

2024 januárjában Élesztő címmel városmisszió indul Celldömölkön. Mi a keresztények küldetése, hogyan erősítsük magunkban a missziós lelket, mit takar az Élesztő program, erről beszélgettünk Csermák Péter atyával, az egyik szervezővel.

Mielőtt a celldömölki misszióról beszélünk, kérem, mondja el, hogyan kerültek kapcsolatba Celldömölkkel, és most mi-ként evangelizálnak?

Celldömölkkel elég egyszerű módon kerültünk kapcsolatba: szervezőink egyike celli lakos, akiben vágy született otthona lelki életének fellendítésére. Általa, valamint előző évi esztergomi apostolkodásunkból megismert Török Csaba atya által (aki jó barátságot ápol a celli plébánossal, Zoltán atyával) kerültünk kapcsolatba a celli plébánossal, valamint az egyházi közösséggel. Nincs fix programtervünk, próbáljuk mindig a helyi adottságok, a helyiekben élő vágyak mentén kigondolni a hét szerkezetét.

Élesztő névvel januárban városmissziót indítanak Celldömölkön. Mit takar a misszió?

Az Élesztő egy városmisszió, mely során egyetemista fiúk látogatnak el egy városba, hogy elősegítsék a lelki megújulást, megszólítsák a helyi lakosokat, gondolatokat ébresszenek és terjesszék az Örömhírt. Az Élesztő a Schönstatti Fiúmozgalom szervezésében valósul meg.

Miért látták szükségességét egy városmisszió elindításának? Más településeken is végeztek hasonlót?

Az apostoli lét keresztény életünk egyik fő alappillére. Úgy gondoljuk, ez hitünk egyik fő állomása. Fontosnak tartjuk, hogy az egyház megszólíthatóvá, elérhetővé váljon az emberek számára, ehhez próbálunk tereket nyitni az Élesztővel. A 2024 januárjában létrejövő, celldömölki misszió a 4. lesz az Élesztő-k sorában a korábbi kozármislenyi, esztergomi és budapesti apostolkodásokat követve.

Isten mindannyiunkat hív, hogy társai legyünk országának építésében! Azt kell megtalálnunk, mi miben tudunk segíteni, mi a személyes feladatunk, küldetésünk!

Mik a program részletei?

Különböző programokat szervezünk a helyi közösséggel karöltve, mint esti imák, szentségimádás, Szólj be a papnak!-est, iskolai hittanórák, kirándulás, térmisszió, dicsőítő zenélések, időseknek szóló est és még sok minden más is (a részletes programterv még kialakulóban). A programok mellett pedig járjuk a várost kettesével, kopogtatunk a házakba, próbálunk beszélgetni a helyiekkel, keressük velük a kapcsolatot.

Kiket szeretnének a misszióval megszólítani? A nem vallásos embereket vagy azokat, akik vallásosak ugyan, de talán nem elég elkötelezettek?

3 iránya van az élesztésnek: élesztjük a helyi hívő közösséget, élesztjük a nem vallásos embereket, és végül élesztjük saját magunkat, hiszen mi is ugyanúgy növekszünk a mély beszélgetések, közös imádságok által. Mottóink is ez: Veled növekszünk!

Keresztény hivatásunk lényege a misszió, a tanúságtétel Krisztusról. Mit gondol, miért megy ez mégis nehezen?

Sokan azt gondolják, ahhoz, hogy valaki apostoli életet éljen, komoly teológiai ismeretek és tudástár szükséges, Istennek azonban számtalan módon lehetünk eszközei! Sokszor egészen meglepő módokon tud hatni általunk Isten a világban: egy dicsőítő zenéléssel, egy segítőkész gesztussal, egy személyes tanúságtétel által, egy beszélgetéssel, melyben a másik megéletheti, hogy meghallgatják vagy szimplán egy kedves mosoly, jó kisugárzás által. Az út, melyet Isten nekünk rendelt, egyértelműen megköveteli, hogy néha kilépjünk a komfortzónánkból. Ezt nehéz megtenni. Ha azonban sikerül, egy egészen új élet vár ránk!

Hogyan tudjuk a bennünk lévő missziós lelket megerősíteni?

Talán a legfontosabb, hogy felismerjük: Isten mindannyiunkat hív, hogy társai legyünk országának építésében! Azt kell megtalálnunk, mi miben tudunk segíteni, mi a személyes feladatunk, küldetésünk!

A celldömölki misszióval kapcsolatban honnan tájékozódhatunk?

A celldömölki Élesztő-ről a Celldömölki Nagyboldogasszony Plébánia facebook oldalán lehet majd tájékozódni.

www.facebook.com/KiscelliKegytemplom

Tolerancia, humanizmus, jótékonyág, mások segítése vallásra, fajra és bőrszínre való tekintet nélkül

Emléktáblát avattak Kalkuttai Szent Teréz anya tiszteletére Szombathelyen

Miközben világunk egyre inkább elmerül a háborúban, lassan végletekig kizsákmányoljuk Földünket a fogyasztási javakért, egyre inkább látszik, hogy vissza kell találnunk a krisztusi értékrendű élethez, amely nem az anyagi javakat, hanem az embert, annak Istennel való kapcsolatát helyezi előtérbe. Ezt a példát adta nekünk Kalkuttai Szent Teréz anya, aki élete nagy részét nemcsak a kizsákmányoltaknak áldozta, hanem a jézusi utat is élte, járta, mutatta. Az ő emlékét ápolja Lovag Hafuzi Avnija Albánia tiszteletbeli konzulja, Békenagykövet, aki családjá támogatásával, több magyar városban is emléktáblát állíttatott Teréz anya tiszteletére. Szombathelyre, a Zárda-templomba is került egy ilyen tábla. Ennek apropóján készült riport Hafuzi Avnija-val.

Balról: Rónai András, a Szent György Lovagrend nagypriorja és Lovag Hafuzi Avnija, Albánia tiszteletbeli konzulja, Békenagykövet

Teréz anyáról nagy szeretettel emlékeznek meg szerte a világban, így hazánkban is. Mi a helyzet Albániában? Önök miként tekintenek országuk szentjére?

Nagyon érdekes és aktuális kérdés! Ha utólag visszagondolunk, akkor azt mondhatom, hogy míg Teréz anyát az egész világ nagyra becsülték, Albániában nem mindig volt így. Ez a kommunizmus ideje, az az időszak, amikor a vallás tilos volt, és annak gyakorlása nem volt megengedett. Ma ennek az ellenkezője. Teréz anyát nagyra becsülik jótékonyági és humanitárius tevékenységéért, de szentként is. Albániában ma vannak olyan felsőoktatási intézményeink (egyetemeink), amelyek becsülettel és tisztelettel viselik Teréz anya nevét, vannak kórházaink és a legkülönbözőbb típusú központjaink, mint például iskolák, óvodák stb. Teréz anya albániai háza számos városban szétszórtan található, és értékes jótékonyági tevékenységet folytatnak, nagyban hozzájárulva mások együttéléséhez és tiszteletéhez.

Miben kell, hogy példa legyen az emberek számára Teréz anya?

Tolerancia, humanizmus, jótékonyág, mások segítése vallásra, fajra és bőrszínre való tekintet nélkül. Az albánok körében évszázados hagyomány a nehéz helyzetben lévő mások segítése, de ez manapság még hangsúlyosabb; legelterjedtebb Teréz anya házainak köszönhetően, amelyek hozzájárulása nagymértékben példa és útmutatás sok ember számára szerte a világban. Büszkék vagyunk Teréz anyára, mindenkinél jobban, de valójában mindenki, nem csak mi. Ezért büszkék és boldogok vagyunk, hogy nemzetünkől származik ez a tiszteletreméltó és tisztelt szent.

Napjaink anyagi élet szemlélete elég messze van a Teréz anya által képviselt és követett krisztusi értékrendtől. Ön szerint hogyan találhatunk vissza a Teréz anya által is járt útra?

Materialista világban élünk, ahol az anyagi haszon eszméje és célja érvényesül, nem tulajdonítunk nagy jelentőséget a humanizmusnak, a jótékonykodásnak, a törődésnek és mások segítésének. Sok esetben a személyes gazdasági érdeket veszik figyelembe, nem a globális emberi érdeket. Tanúi vagyunk a jelenlegi világháborúknak és konfliktusoknak, amelyek számos humanitárius válságot okoznak. Hiányzik az étel, a gyógyszer, az oktatás... egyszóval nagyon keveset gondolnak Szent Teréz anya által követett erényekre és helyes útra. Ma nagyon kevesen értik és becsülik meg a kereszténység magas értékrendszerét, azt a kereszténységet, amelyet Teréz anya annyira szeretett és tisztelt, és terjesztette a világ szinte minden országában, gondal, szeretettel, tisztelettel, egyenlőséggel, valamint a megbecsülés, először az ember mint Isten teremtménye, majd mások iránt. Önmagunkból kell kiindulnunk, hogy megértsük Teréz anya küldetésének hitelességét, fontosságát és magas értékeit globális vonatkozásban, ami ma fontosabb és szükségesebb, mint valaha.

Nemzetünk ettől a tiszteletreméltó és tisztelt szenttől származik.

Önnek mi az üzenete Teréz anya életének?

Másokat szeretni, a koldushoz nyúlni, betegeket gyógyítani, árvákról gondoskodni és hajléktalanoknak menedéket nyújtani – ez az, amiért Teréz anya küzdött, győztesen kikerülve. Soha nem késő hozzájárulni azzal, amivel tudunk, de mindig magunktól kezdjük, anélkül, hogy lenéznénk vagy lebecsülnénk bárkit is. Mindannyian élni akarunk, a szegények, az éhezők és a betegek is, egyszóval mindenki. Ezt Teréz anya szemével és szívével kell néznünk. A mai világ nagyon rászorul, és nagyon fenyegetve érzi magát a válságok, háborúk, természeti katasztrófák, szegénység miatt; ezeknek szinte mindegyik forrása az emberi tényező, amely nem törődik eléggé a másikkal, a környezettel, a természettel és magával az emberrel.

Az Ön ötlete, kezdeményezése nyomán, és családjának anyagi finanszírozásával már több magyar városban is állítottak emléktáblát Teréz anya tiszteletére, többek között Szombathelyen is. Miért tartja fontosnak mindezt, mit üzenne ezzel nekünk, magyaroknak?

Nagyon őszintén mondom: nagyon boldognak és megtisztelve érzem magam, hogy lehetőségem van hozzájárulni bármilyen humanitárius és jótékonyági tevékenységhez Magyarországon, abban az országban, ahol élek. Azért teszem, mert erkölcsi és lelki kötelességemnek érzem, hogy lehetőségeimhez mérten gondoskodjam másokról, ami Szent Teréz anya egyik fő elve.

Személyes, családi és nemzeti becsületemet – mind az enyémet, mind Teréz anyát – a legjobb szándékkal ki akarva fejezni, arra gondoltam, hogy az emléket hagyom a jövő nemzedékeire a tisztelet jeleként. Ezért döntöttem úgy, hogy emléktáblával emlékezek Teréz anyára, melyre Az Élet Himnusza bölcs mondását véstem. Az első táblát 2022-ben adományoztam és avattam fel Ajkán a Jézus Szíve Templomban, majd 2023-ban Pakson a Kalkuttai Szent Teréz Tagóvodában és Szombathelyen a Zárda Templomban. November 19-én, Budapesten a Soroksári Nagy-

boldogasszony Plébániának fogok adományozni és felavatni a következő emléktáblát, amely már a negyedik lesz az adományaim közül és szeretném jövőre folytatni más városokban is. A személyes példamból kiindulva minden alkalommal voltak magyar barátaim és kollégáim, akik nem kímélték magukat a humanitárius és jótékonyági akciókért, amelyeket Magyarországon szerveztem, mert itt élek és itt szeretnék hozzájárulni, de nem hagyva el Albániát és a Presheva völgyben található Presheva várost, ahol születtem és ahonnan származom.

Könyvbemutató Zalaegerszegen a Mindszentyneumban

Közi Horváth József életművének egyik legfontosabb része az a három ismeretterjesztő, de tudományos alapossággal megírt életrajz, amelyeket a 20. század három kiemelkedő főpapjáról, Apor Vilmosról, Mindszenty Józsefről és Serédi Jusztiniánról írt. E köteteket együtt, névadója születésének 120. évfordulója alkalmából egy díszkiadásban jelentette meg az agyagosszergényi Közi Horváth József Népfőiskola. A Triptichon könyvbemutatója 2023. szeptember 23-án, Zalaegerszegen a Mindszentyneumban volt. Ez alkalommal beszélgettem Közi Horváth József munkásságáról és a Triptichont alkotó könyvekről Soós Viktor Attila egyháztörténésszel, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága tagjával, a népfőiskola egyháztörténelmi kutatócsoportjának vezetőjével.

Az agyagosszergényi Közi Horváth József pap, politikus, író, közéleti ember volt. A két világháború között aktív szerepet vállalt az Actio Catholicában, a Győri Egyházmegye területén. 1939 és 1944 között országgyűlési képviselő volt, 1945 után már csak viszonylag korlátozott lelkipásztori feladatokat végezhetett, majd 1947-ben emigrációba kényszerült. Annak a nemzedéknek a tagja volt, akik közül nagyon sokan akár a két világháború között, akár utána aktív szerepet vállaltak, de a kommunista diktatúra elől menekülniük kellett. Előbb az Amerikai Egyesült Államokban, majd Nyugat-Európában, Németországban telepedett le, és itt tevékenykedett. Több könyvet írt a 30-as 40-es években pápai enciklikákkal kapcsolatban, aztán a 70-es 80-as években először korábbi megyéspüspökéről, a vértanú Apor Vilmosról, majd Mindszenty Józsefről írt egy tudományos, de ismeretterjesztő és mindenki számára jól olvasható könyvet. Ezek akkor meg is jelentek Münchenben. Majd írt egy harmadikat, amelyet 1988-ban fejezett be, de mivel Közi Horváth József ebben az évben elhunyt, ezért ez már nem jelenhetett meg. Ez Serédi Jusztinián, korábbi esztergomi érsek bíborosról szól. A Közi Horváth József Népfőiskola elgondolása az volt, hogy szép lenne ennek a három előttünk járó példaképnek, boldoggá avatott vagy boldoggá avatásra váró főpapnak, ha egy díszkiadásba állítanánk egy emléket.

Hogyan kapcsolódik össze a három főpap élete?

Szerédi Jusztinián 1927 és 1945 között állt az Esztergomi Egyházmegye, illetve a magyar egyház élén. Ő szentelte 1941-ben Apor Vilmost, majd 1944-ben Mindszenty Józsefet püspökké. Mind a hárman, mint a püspöki kar tagjai 1944-ben közösen léptek fel az üldözöttek védelmében. Így kötődnek össze ezek az életutak. A háború végén Serédi elhunyt, és őt követi az esztergomi érseki székhelyen Mindszenty József 1945 őszén.

Mennyire teljes terjedelműek a bemutatott három főpap életére vonatkozóan azok a könyvek, amelyeket Közi Horváth József írt?

Nyilván ma már többet tudunk róluk, mint a 70-es, 80-as években, de azok a személyes szálak, azok az emlékek és az a stílus, forma, ahogy Közi Horváth József írt, nagyon különleges és nagyon egyedi. Szemlélete számunkra is inspirációt ad, mindenki számára ajánlom, mert nem több száz oldalas, hanem kis formátumú, rövid, ugyanakkor informatív és nagyon jól megírt könyvekről van szó.

Miért Zalaegerszegen a Mindszentyneumban tartotta a Triptichon könyvbemutatóját a népfőiskola?

Közi Horváth József Mindszentyvel együtt dolgozott 1971 és 1975 között az emigrációban, és az első Nyugat-Európában megjelenő Mindszenty életrajzot is ő írta. A Mindszentyneum egy emlékhely, és ami nagyon fontos, hogy abban a városban van, ahol 27 évig volt lelkipásztor Mindszenty József. Ugyanakkor az egyházüldözésnek is emlékhelye, hiszen azok, akik vállalták a megpróbáltatást, az üldözést, akár Mindszenty, akár több száz, ezer üldözött, börtönviselt, internált, kitelepített vagy meggyilkolt egyházi személy, nekik kötelességünk emléket állítani, kötelességünk az ő példájukat őrizni és továbbadni. Azt gondolom, hogy egy modern, 21. századi formában, fiatalokhoz és hosszabb ideje fiatalokhoz is tudunk a múzeum, a kiállítások által szólni, és bízom benne, hogy aki ezt megnézi, rácsodálkozik, hogy milyen volt a kommunista diktatúra, tanulunk belőle, és az egyházak pedig talán erőt merítenek belőle a mai, 21. századi feladataikhoz.

Sárközi Violetta

Kedves Házaspárok!

Örömmel írjuk, hogy 2024-ben is lesz Házasság Hete Szombathelyen február 11-18. között. Természetesen idén is várunk Titeket a Házasság Hete Játékokra!

Házasság Hete Játékok

Január 26. - február 16. között

Kevés az időtök egymásra?
Régen romantikáztatok már?
Szeretitek a kalandokat?
... akkor gyertek, játsszatok velünk/egymással!

A játékhoz forgatókönyvet kaptok, a kapcsolatépítő feladatokat a nektek tetsző időben teljesíthetitek. A minden feladatot teljesítő párok között értékes nyereményeket sorsolunk ki.

Jelentkezzetek itt:

vagy a
hazassaghete.szombathely@gmail.com
címen!

A jelentkezési lap kitöltése után a KÜLDÉS gombra kattintva a jelentkezés végleges. NEM küldünk külön értesítést a regisztrációról, a feladatokat január 25-én e-mailben fogjátok megkapni a megadott e-mail címre.

Kérjük, hívjátok fel rokonaitok, barátaitok figyelmét is erre a lehetőségre!

Szép napokat, örömteli játékot kíván Nektek:
a Házasság Hete munkacsoport

A „Meg nem született gyermek” szobra egyházmegyénkben

2024. januárjában egyházmegyénkbe érkezik a „Meg nem született gyermek” szobra. A megbocsátást hirdető szobor nők ezreinek adta vissza a már-már elfeledett lelki békét. A meg nem született gyermek emléke sokaknak mindennap visszatérő fájdalom, amiről alig mernek beszélni. A szoborral való találkozás enyhülést nyújt ezekre a sebekre, segít feldolgozni az abortusz(ok) emlékét. Első állomásként a szombathelyi Székesegyházban lesz látható az alkotás 2024. január 15-23. között. Január 15-én, este 18.00 órakor püspöki szentmisén imádkozhatunk a gyermekekért, szüleikért. A szobor több városban is látható lesz. A helyszínekről, időpontokról egyházmegyénk honlapján tájékozódhatnak: www.martinus.hu

Kórházlelkészek elérhetőségei:

Szombathely - Orsos Zoltán
+36 30 619 5474

Zalaegerszeg - Horváth István Sándor
+36 30 211 9359

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Főszerkesztő: Molnár Péter • **Szerkesztők:** Fábíán Tamás, Dr. Kürnyek Róbert, Molnár Péter, Nagy Dóra, Pálinger Réka, Rónainé Magyar Krisztina
Kiadó: Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.)
Telefon: 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu
Felelős kiadó: Dr. Perger Gyula
Nyomdai kivitelezés: Yeloprint Kft. • **ISSN 2060-145X**
Az újságban megtalálható cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.